

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ GYNYBOS IR SAUGUMO SRITYJE, VYKDYMO TVARKOS PATIKRINIMO ATASKAITA

2015 m. gruodžio 18 d. Nr. 4S-4184
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau - Įstatymas) 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir vykdydami Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau - Tarnyba) direktoriaus 2015 m. rugsėjo 22 d. įsakymą Nr. 2S-22 (toliau - Įsakymas), Gynybos ir saugumo pirkimų skyriaus vyriausieji specialistai Danielius Zaveckas ir Eimantas Žilėnas Asmens dokumentų išrašymo centre prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (Žirmūnų g. 1D, LT-09239 Vilnius, įstaigos kodas - 188778315) (toliau – Perkančioji organizacija) 2015 m. spalio 12 – lapkričio 20 dienomis atliko planinį tikrinimą, kaip organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus, atliekamus gynybos ir saugumo srityje, buvo laikomasi Įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų (toliau - Tikrinimas).

Tikrinimas atliktas žinant Perkančiosios organizacijos vadovybei, dalyvaujant direktoriaus pavaduotojui Andžejui Kudalevui.

TIKRINIMO APIMTIS

1. Patikrinti Perkančiosios organizacijos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje (toliau - Pirkimai), planavimą ir organizavimą, t.y. parengtus ir pagal Įstatymą būtinus parengti pirkimų vykdymo organizacinius dokumentus.

2. Patikrinti, kaip Perkančioji organizacija 2014 m. laikėsi Įstatymo 46 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalių nuostatų dėl pirkimų procedūrų, įvykdytos ar nutrauktos pirkimo sutarties ir pirkimų ataskaitų pateikimo Viešųjų pirkimų tarnybai.

3. Patikrinti Perkančiosios organizacijos vykdytus pirkimus:

3.1. „Lietuvos Respublikos diplomatinių pasų blankų ir Lietuvos Respublikos pasų blankų gamybos paslaugos pirkimas“ (Pirkimo Nr. 152250), vykdytas riboto konkurso būdu;

3.2. „Valstybės tarnautojo pažymėjimo blankų gamybos paslaugos pirkimas“ (Pirkimo Nr. 156751), vykdytas riboto konkurso būdu.

4. Patikrinti 2014 m. Perkančiosios organizacijos vykdytus mažos vertės pirkimus (pasirinktinai).

I. VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO IR ORGANIZACINIŲ DOKUMENTŲ PATIKRINIMAS

Tikrinimo metu vertinimui pateikti dokumentai:

1. Asmens dokumentų išrašymo centro prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 gegužės 7 d. įsakymu Nr. 1-19 patvirtintas Lietuvos Respublikos diplomatinių pasų blankų bei Lietuvos Respublikos pasų blankų gamybos paslaugos pirkimo komisijos sudarymas, įgaliojimų suteikimas ir reglamentas (toliau – Reglamentas Nr.1).

2. Asmens dokumentų išrašymo centro prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 spalio 6 d. įsakymu Nr. 1-55 patvirtintas Valstybės tarnautojo pažymėjimo blankų gamybos paslaugos pirkimo komisijos sudarymas, įgaliojimų suteikimas ir reglamentas. (toliau – Reglamentas Nr. 2).

Tikrinimo metu nustatyta, kad Perkančioji organizacija mažos vertės pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, taisyklių neturi ir mažos vertės pirkimų 2014 m. neatliko.

Įvertinusi Perkančiosios organizacijos Komisijos darbo reglamentus, Tarnyba pažymi, kad Reglamentų Nr. 1 ir Nr. 2 14 punkte nustatyta, kad komisijos pirmininkas, kiekvienas narys ir ekspertas gali dalyvauti komisijos darbe tik prieš tai pasirašęs nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Analogiškos nuostatos yra įtvirtintos ir Įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje. Iš Perkančiosios organizacijos 2014 m. birželio 2 d. ir 2014 m. spalio 17 d. posėdžių protokolų Nr. F24-15 ir Nr. F24-43 matyti, kad Pirkimų Nr. 152250 ir Nr. 156751 sąlygos suderintos su Advokato Kęstučio Virbicko ir partnerių kontoros teisininkais, prieš tai šios kontoros teisininkams nepasirašius nešališkumo deklaracijų ir konfidencialumo pasižadėjimų. Taip pat Perkančioji organizacija 2014 m. spalio 31 d. Advokato Kęstučio Virbicko ir partnerių kontorai išsiuntė raštus Nr. 35S-573(3.44) „Dėl teisinio vertinimo“ ir Nr. 35S-574(3.44) „Dėl eksperto paskyrimo“, o 2014 m. lapkričio 4 dieną Perkančioji organizacija gavo Advokato Kęstučio Virbicko ir partnerių kontoros atsakymą (gauto rašto nr.359-696(3.44)) dėl teisinio vertinimo bei 2014 m. lapkričio 3 d. pasirašytus nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Pažymėtina, kad nešališkumo deklaracija ir konfidencialumo pasižadėjimas turėjo būti pasirašyti dar prieš prašant teisininkų kontoros pateikti teisinį vertinimą. Tarnyba rekomenduoja gauti ekspertų pasirašytas nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus dar prieš perduodant dokumentus ekspertiniam vertinimui. Tarnyba pažymi, kad Perkančioji organizacija, leidusi ekspertams vykdyti funkcijas prieš pasirašant nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus, nesilaikė Įstatymo 10 straipsnio 2 dalies ir Reglamentų Nr.1 ir Nr. 2 14 punkto nuostatų.

II. VYKDYTŲ PIRKIMŲ PATIKRINIMAS

1. Lietuvos Respublikos diplomatinių pasų blankų ir Lietuvos Respublikos pasų blankų gamybos paslaugos pirkimas (toliau - Pirkimas)

Pranešimas apie Pirkimą paskelbtas 2014-06-04 Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau - CVP IS) (Pirkimo numeris - 152250).

Pagrindinis BVPŽ kodas: 79800000-2 „Spausdinimo ir susijusios paslaugos“.

Pirkimo būdas – ribotas konkursas.

Pirkimą vykdė – Asmens dokumentų išrašymo centro prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 gegužės 7 d. įsakymu Nr. 1-19 sudaryta viešojo pirkimo komisija (toliau - Komisija).

Pirkimo laimėtoju pripažintas UAB „Garsų pasaulis“ (toliau - Tiekėjas).

Perkančioji organizacija su Tiekėju 2014 m. rugpjūčio 26 d. sudarė Prekių pirkimo-pardavimo sutartį, Nr. 2-26 (toliau - Sutartis).

Sutarties vertė 50 650 261,20 LTL.

Sutarties galiojimo trukmė – 4 metai (48 mėnesiai).

Pirkimui taikomos Įstatymo nuostatos, galiojusios iki 2015-01-01.

Nustatyta:

1. Įvertinusi Pirkimo būdo pasirinkimo teisėtumą, Tarnyba nustatė, kad **pirkimo būdas pasirinktas teisėtai**.

2. Įvertinusi Pirkimo dokumentus tarnyba nustatė:

2.1. Pirkimo dokumentų 26.1.7 punkte tiekėjui buvo keltas reikalavimas turėti teisę verstis ta ūkine veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti. Kaip įrodymą tiekėjas turi pateikti tiekėjo (juridinio asmens) registravimo pažymėjimą, o taip pat tiekėjo (juridinio asmens) įstatus ar jiems tolygų dokumentą. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad juridinio asmens registravimo pažymėjimai nuo 2010 m. sausio 1 d., pasikeitus Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.65 straipsniui, neišduodami, o nuo 2012 m. spalio 7 d., įsigaliojus Juridinių asmenų registro nuostatų pakeitimams,

juridinių asmenų, jų filialų ir atstovybių, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialų ir atstovybių registravimo pažymėjimai ir jų dublikatai pripažinti netekusiais galios. Vietoj šio dokumento Perkančioji organizacija turėtų prašyti pateikti išplėstinį Juridinių asmenų registro išrašą. Tarnyba taip pat atkreipia dėmesį, kad Pirkimo dokumentų 26.2.1 punkte keltas reikalavimas, tiekėjui turėti teisę gaminti saugiųjų dokumentų blankus, ir kaip tai įrodanti dokumentą pateikti Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos arba atitinkamos užsienio šalies institucijos dokumentas, patvirtinantis, kad teikėjas ar subrangovas turi teisę gaminti saugiųjų dokumentų blankus. Tarnybos nuomone šis reikalavimas atkartoja reikalavimą verstis ta ūkine veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai vykdyti. Tais atvejais, kai teisę verstis tam tikra veikla įrodo licencijos, leidimai ar kiti panašaus pobūdžio dokumentai, manytina, kad Pirkimo dokumentuose kelti kitus reikalavimus ir prašyti pateikti papildomus, įrodančius teisę verstis tam tikra veikla nėra tikslinga, jeigu atitinkama licencija, leidimas ar panašaus pobūdžio dokumentas leidžia įsitikinti, kad tiekėjas tikrai turi teisę vertis Pirkimo sutarčiai įvykdyti reikalinga ūkine veikla. Perkančioji organizacija neturėtų reikalauti iš tiekėjo daugiau dokumentų, nei būtina norint įsitikinti tiekėjo atitiktimi tam tikram kvalifikaciniam reikalavimui.

2.2. Pirkimo dokumentų 50.5 punkte Perkančioji organizacija nurodė, kad kartu su pasiūlymu tiekėjas turi pateikti ir Tiekėjo sąžiningumo deklaraciją. Pažymėtina, kad analogiškas reikalavimas buvo nurodytas ir Pirkimo dokumentų 24.2 punkte – t.y. Tiekėjo sąžiningumo deklaracija turi būti pateikta ir kartu su paraiška. Manytina, kad reikalavimas papildomai pateikti Tiekėjo sąžiningumo deklaracijas kartu su pasiūlymais, kai atitinkamų deklaracijų jau buvo reikalaujama pateikti kartu su paraiška, yra perteklinis. Šiuo atveju svarbu ir tai, kad 2014-08-04 Komisijos protokole Nr. F24-26 užfiksuota, kad kartu su pasiūlymu buvo pateikta 2014-06-18 Tiekėjo sąžiningumo deklaracijos (kuri buvo pateikta kartu su paraiška) kopija. Komisija neprieštaravo, kad kartu su pasiūlymu būtų pateikta ankstesnės Tiekėjo sąžiningumo deklaracijos kopija. Šios aplinkybės patvirtina, kad faktinio poreikio, kad tiekėjas pateiktų dvi atskiras Tiekėjo sąžiningumo deklaracijas Perkančiajai organizacijai nebuvo, todėl nebuvo ir poreikio Pirkimo dokumentuose nustatyti reikalavimą du kartus pateikti Tiekėjo sąžiningumo deklaraciją.

2.3. Pirkimo dokumentų 79 punkte Perkančioji organizacija nurodo, kad neįprastai maža kaina yra tokia kaina, kuri „15 ir daugiau procentų mažesnė už visų teikėjų, kurių pasiūlymai neatmesti dėl kitų priežasčių, pasiūlytų kainų aritmetinį vidurkį arba ji yra 30 ir daugiau procentų mažesnė nuo suplanuotų viešajam pirkimui skirti lėšų“. Tarnyba pažymi, kad nei Įstatymo 28 straipsnio 1 dalis, nei Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1S-104 „Dėl neįprastai mažos kainos, vykdant viešuosius pirkimus gynybos ir saugumo srityje, pagrindimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintos Neįprastai mažos kainos, vykdant viešuosius pirkimus gynybos ir saugumo srityje, pagrindimo rekomendacijos (toliau - Rekomendacijos) neapibrėžia neįprastai mažos kainos kaip kainos, kuri „30 ir daugiau procentų mažesnė nuo suplanuotų viešajam pirkimui skirti lėšų“. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Pirkimo dokumentuose pateiktas neįprastai mažos kainos apibrėžimas neatitinka Įstatymo 28 straipsnio 1 dalies nuostatų.

3. Įvertinusi tiekėjų paraiškų ir pasiūlymų vertinimą Tarnyba nustatė, kad:

3.1. Pirkimo dokumentų 26.1.5 (įsipareigojimai susiję su mokesčių mokėjimu) ir 26.1.6 (įsipareigojimai susiję su socialinių įmokų mokėjimu) punktuose nurodoma, kad dokumentai patvirtinantys atitiktį šiems reikalavimams turi būti išduoti ne anksčiau kaip 60 dienų iki paraiškų pateikimo termino pabaigos. Paraiškų pateikimo termino pabaiga buvo 2014-06-18, taigi dokumentai patvirtinantys atitiktį šiems reikalavimams turėjo būti išduoti ne anksčiau kaip 2014-04-19. Subtiekėjo Oberthur Technologies S.A. pateiktas Mokesčių mokėjimo tvarkos pažymėjimas Nr. 1636425 (paraiškos 134-136 puslapiai) buvo išduotas 2014-04-09, o jo pateikti duomenys aktualūs 2013-12-31; Prancūzijos URSSAF dokumentas buvo išduotas 2014-01-31 (paraiškos 138-142 puslapiai). Išvardinti dokumentai buvo išduoti anksčiau nei reikalaujama pagal Pirkimo dokumentų 26.1.5 ir 26.1.6 punktus, todėl Perkančioji organizacija negalėjo pripažinti, kad Tiekėjas atitinka nurodytus Pirkimo dokumentų reikalavimus remiantis prieš tai minėtais dokumentais. Perkančioji organizacija savo 2014-06-20 raštu Nr. 35S-345 (3.44) kreipėsi į tiekėją prašydama patikslinti atitiktį tik dėl Pirkimo dokumentų 26.1.8 punkte nurodyto kvalifikacinio reikalavimo, tačiau ne dėl

26.1.5 ir 26.1.6 punktuose nurodytų kvalifikacinių reikalavimų, taigi Pirkimo dokumentų 26.1.5 ir 26.1.6 punktuose keltų kvalifikacinių reikalavimų tiekėjas nepatiksino. Pažymėtina, kad nors Perkančioji organizacija nepriėmė sprendimo pripažinti, kad subtiekęjo Oberthur Technologies S.A. kvalifikacija atitinka reikalavimus, tačiau ir neprašė patikslinti duomenų dėl Pirkimo dokumentų 26.1.5 ir 26.1.6 punktuose nurodytų reikalavimų.

3.2. Komisija savo 2014-07-23 protokolu Nr. F24-25 pakvietė Tiekėją teikti pasiūlymą. Pažymėtina, kad minėtu protokolu Komisija pripažino, kad vieno iš Tiekėjo pasitelktų subrangovų (Oberthur Technologies S.A.) pateikti duomenys apie kvalifikaciją nėra pakankami, kad būtų galima įvertinti šio subtiekęjo atitiktį. Komisija nusprendė kviesti Tiekėją teikti pasiūlymą ir tuo pačiu pateikti trūkstamą informaciją apie subtiekęjo kvalifikaciją. Tarnyba pažymi, kad subrangovo Oberthur Technologies S.A. buvo atsisakyta tik 2014-08-22 – t.y. tik po to, kai tiekėjas buvo pakviestas teikti pasiūlymą ir jį pateikė. Kitaip tariant, tiekėjas UAB „Garsų pasaulis“ dar nebuvo atsisakęs subtiekęjo Oberthur Technologies S.A. tuo momentu, kai Perkančioji organizacija pakvietė tiekėją UAB „Garsų Pasaulis“ pateikti pasiūlymą. Taigi, Tiekėjas buvo kviečiamas pateikti pasiūlymą, nors vieno iš jo subtiekęjų kvalifikacijos atitiktimi Pirkimo dokumentų reikalavimams nebuvo įsitikinta. Komisija savo sprendimą grindė eksperto Advokato Kęstučio Virbicko ir partnerių kontoros išvadoje pateiktais motyvais. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad minėtoje išvadoje remiamasi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 4 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-126/2010, kurioje nurodoma, kad „perkančiosios organizacijos gali vienu metu tikrinti dalyvių tinkamumą (kvalifikaciją) ir sudaryti viešojo pirkimo sutartį, t. y. įvertinti tiekėjų pasiūlymus (siaurąja prasme), tačiau šios stadijos yra atskiros ir reglamentuojamos skirtingų normų“ ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. lapkričio 4 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-425/2010, kurioje nurodoma, kad „perkančiosios organizacijos galimybė nukrypti nuo VPĮ ar pirkimo dokumentuose nustatyto procedūrų eiliškumo, jas vykdant vienu metu, turi būti aiškinama siaurai. Procedūros, kuriai nustatytas vėlesnis atlikimas, vykdymas, t. y. pasiūlymų (siaurąja prasme) vertinimas ir lyginimas, turi būti suprantamas taip, kad perkančiosios organizacijos gali atlikti pagal šią procedūrą priklausančius veiksmus, tačiau negali priimti jokių sprendimų dėl šių veiksmų rezultatų. Kitaip tariant, perkančioji organizacija (ypač siekdama taupyti laiko sąnaudas), prieš priimdama galutinį sprendimą dėl tiekėjų kvalifikacijos (tiek kvalifikacijos vertinimo, tiek tiekėjų paaiškinimų ar patikslinimų prašymų dėl kvalifikacinių duomenų ir gautų atsakymų analizavimo metu), gali preliminariai vertinti tiekėjų pasiūlymų (siaurąja prasme) techninius ir finansinius aspektus, tačiau dėl pastarųjų negali priimti jokio formalaus sprendimo, taigi ir kreiptis į tiekėjus dėl pasiūlymų (siaurąja prasme) paaiškinimo ar patikslinimo tol, kol tiekėjai neinformuoti dėl jų tinkamumo dalyvauti konkurse“. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad minėtose bylose viešojo pirkimo procedūros buvo atliekamos atviro konkurso būdu, kai duomenys apie tiekėjų kvalifikaciją ir pasiūlymai siaurąja prasme pateikiami vienu metu, tuo tarpu šis Pirkimas buvo atliekamas vykdant riboto konkurso procedūras, kuriame paraiškų ir pasiūlymų ir paraiškų pateikimo etapai yra atskirti. Įstatymo 21 straipsnio 2 dalis nurodo, kad „Perkančioji organizacija, gavusi kandidatų paraiškas dalyvauti ribotame konkurse, pagal pirkimo dokumentuose nustatytas procedūras ir kriterijus atrenka tuos kandidatus, kuriuos kvies pateikti pasiūlymus“, o 3 dalis be kita ko nurodo, kad „<...> perkančioji organizacija negali kviesti dalyvauti pirkime kitų, paraiškų nepateikusių, tiekėjų arba kandidatų, kurie neatitinka minimalių kvalifikacinių reikalavimų“. Šiuo atveju reikšminga ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. lapkričio 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-506/2009 išdėstyta pozicija, kad „<...> nuostatos dėl tiekėjų kvalifikacijos tikrinimo priskirtinos imperatyviesiems VPĮ reikalavimams. Tiekėjų, neatitinkančių minimalių kvalifikacijos reikalavimų, pasiūlymai negali būti toliau vertinami (VPĮ 32 straipsnio 6 dalis) ar kitaip į juos atsižvelgiama, net jei paaiškėtų, kad tokių tiekėjų siūloma kaina mažesnė už laimėjusiojo ar net mažiausia“. Taigi Perkančioji organizacija, vykdydama riboto konkurso procedūras, negali kviesti tiekėjo pateikti pasiūlymą, kol neįsitikinta tokio tiekėjo atitiktimi kvalifikaciniams reikalavimams. Pakvietusi tiekėją, kurio atitiktis kvalifikaciniams reikalavimams nėra patvirtinta, Perkančioji organizacija pažeidė įstatymo 32 straipsnio 6 dalies nuostatą, kuri nurodo, kad „Perkančioji organizacija turi atmesti kandidato ar dalyvio paraišką ar pasiūlymą, jeigu kandidato ar dalyvio kvalifikacija

neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų minimalių kvalifikacinių reikalavimų arba jeigu kandidatas ar dalyvis perkančiosios organizacijos prašymu nepatiksline pateiktų netikslių ar neišsamų duomenų apie savo kvalifikaciją“.

3.3. Komisija savo 2014-08-25 protokolu Nr. F24-27 nusprendė kreiptis į Tiekėją, prašydama patikslinti nurodytą kainą, nes „bendros pasiūlymo kainos su PVM neatitinka kainos skaičiavimo eiliškumo taisyklių“. Tiekėjas 2014-08-26 savo raštu Nr. R-532 patikslino pasiūlymo kainą. Komisija savo 2014-08-26 protokolu Nr. F24-28 patvirtino Tiekėjo patikslinime nurodytą bendrą pasiūlymo kainą su PVM. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad galutinė pasiūlymo kaina Tiekėjo 2014-08-04 pasiūlyme Nr. R-449 ir vėliau pateiktame 2014-08-26 kainos patikslinime Nr. R-532 skyrėsi. Manytina, kad galimybė patikslinti kainą taip, kad pasikeistų galutinė pasiūlymo kaina neatitinka Įstatymo 6 straipsnyje įtvirtintų principų, tačiau Tarnyba, atsižvelgdama į tai, kad Pirkime dalyvavo vienintelis ūkio subjektas vertina, kad kitų tiekėjų interesai šiuo atveju nebuvo pažeisti. Tarnyba taip pat atkreipia dėmesį, kad Įstatymo 27 straipsnio 4 dalis (redakcija nuo 2015-01-01) numato, kad „Perkančioji organizacija gali prašyti, kad dalyviai paaiškintų savo pasiūlymus, tačiau negali prašyti, siūlyti arba leisti pakeisti pasiūlymo, pateikto atviro ar riboto konkurso metu <...> esmės – pakeisti kainos arba padaryti kitų pakeitimų, dėl kurių pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkantis pirkimo dokumentų reikalavimus“.

4. Viešojo pirkimo, atliekamo gynybos ir saugumo srityje, procedūrų ataskaita pateikta nesilaikant Įstatymo 46 straipsnio 3 dalyje nurodyto termino.

2. Valstybės tarnautojo pažymėjimo blankų gamybos paslaugos pirkimas (toliau - Pirkimas)

Pranešimas apie Pirkimą paskelbtas 2014-10-21 CVP IS (Pirkimo numeris - 156751).

Pagrindinis BVPŽ kodas: 79800000-2 „Spausdinimo ir susijusios paslaugos“.

Pirkimo būdas – ribotas konkursas.

Planuojama pirkimo vertė – 900 000,00 LTL.

Pirkimą vykdė – Asmens dokumentų išrašymo centro prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 spalio 6 d. įsakymu Nr. 1-55 sudaryta viešojo pirkimo komisija (toliau - Komisija).

Pirkimo laimėtoju pripažinta UAB „Lodvila“ (toliau - Tiekėjas).

Perkančioji organizacija su Tiekėju 2014 m. lapkričio 24 d. sudarė Prekių pirkimo-pardavimo sutartį, Nr. 2-40 (toliau - Sutartis).

Sutarties vertė – 835 626,00 LTL.

Sutarties galiojimo trukmė – 18 mėnesių.

Pirkimui taikomos Įstatymo nuostatos, galiojusios iki 2015-01-01.

Nustatyta:

1. Įvertinusi pirkimo būdo pasirinkimo teisėtumą, Tarnyba nustatė, kad **pirkimo būdas pasirinktas teisėtai.**

2. Įvertinusi Pirkimo dokumentus tarnyba nustatė:

2.1. Pirkimo dokumentų 23.1.7 punkte tiekėjui buvo keltas reikalavimas turėti teisę verstis ta ūkine veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti. Kaip įrodymą tiekėjas turi pateikti tiekėjo (juridinio asmens) registravimo pažymėjimą, o taip pat tiekėjo (juridinio asmens) įstatus ar jiems tolygų dokumentą. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad juridinio asmens registravimo pažymėjimai nuo 2010 m. sausio 1 d., pasikeitus Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.65 straipsniui, neišduodami, o nuo 2012 m. spalio 7 d., įsigaliojus Juridinių asmenų registro nuostatų pakeitimams, juridinių asmenų, jų filialų ir atstovybių, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialų ir atstovybių registravimo pažymėjimai ir jų dublikatai pripažinti netekusiais galios. Vietoj šio dokumento Perkančioji organizacija turėtų prašyti pateikti išplėstinį Juridinių asmenų registro išrašą. Tarnyba taip pat atkreipia dėmesį, kad Pirkimo dokumentų 23.2.1 punkte keltas reikalavimas tiekėjui turėti teisę gaminti saugiųjų dokumentų blankus ir kaip tai įrodantį dokumentą pateikti Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos arba atitinkamos

užsienio šalies institucijos dokumentas, patvirtinantis, kad teikėjas ar subrangovas turi teisę gaminti saugiųjų dokumentų blankus. Tarnybos nuomone šis reikalavimas atkartoja reikalavimą verstis ta ūkine veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai vykdyti. Tais atvejais, kai teisę verstis tam tikra veikla įrodo licencijos, leidimai ar kiti panašaus pobūdžio dokumentai, manytina, kad Pirkimo dokumentuose kelti kitus reikalavimus ir prašyti pateikti papildomus, įrodančius teisę verstis tam tikra veikla nėra proporcinga, jeigu atitinkama licencija, leidimas ar panašaus pobūdžio dokumentas leidžia įsitikinti, kad tiekėjas tikrai turi teisę vertis Pirkimo sutarčiai įvykdyti reikalinga ūkine veikla. Perkančioji organizacija neturėtų reikalauti iš tiekėjo daugiau dokumentų, nei būtina norint įsitikinti tiekėjo atitiktimi.

2.2. Pirkimo dokumentų 42.1.3 punkte Perkančioji organizacija nurodė, kad kartu su pasiūlymu tiekėjas turi pateikti ir Tiekėjo sąžiningumo deklaraciją. Pažymėtina, kad analogiškas reikalavimas buvo nurodytas ir Pirkimo dokumentų 19.2 punkte – t.y. Tiekėjo sąžiningumo deklaracija turi būti pateikta ir kartu su paraiška. Manytina, kad reikalavimas papildomai pateikti Tiekėjo sąžiningumo deklaracijas kartu su pasiūlymais, kai atitinkamos deklaracijos jau buvo reikalauta kartu su paraiška, yra perteklinis.

2.3. Pirkimo dokumentų 74 punkte Perkančioji organizacija nurodo, kad neįprastai maža kaina yra tokia kaina, kuri „15 ir daugiau procentų mažesnė už visų teikėjų, kurių pasiūlymai neatmesti dėl kitų priežasčių, pasiūlytų kainų aritmetinį vidurkį arba ji yra 30 ir daugiau procentų mažesnė nuo suplanuotų viešajam pirkimui skirti lėšų“. Tarnyba pažymi, kad nei Įstatymo 28 straipsnio 1 dalis, nei Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. IS-104 „Dėl neįprastai mažos kainos, vykdant viešuosius pirkimus gynybos ir saugumo srityje, pagrindimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintos Neįprastai mažos kainos, vykdant viešuosius pirkimus gynybos ir saugumo srityje, pagrindimo rekomendacijos (toliau - Rekomendacijos) neapibrėžia neįprastai mažos kainos kaip kainos, kuri „30 ir daugiau procentų mažesnė nuo suplanuotų viešajam pirkimui skirti lėšų“. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Pirkimo dokumentuose pateiktas neįprastai mažos kainos apibrėžimas neatitinka Įstatymo 28 straipsnio 1 dalies nuostatų.

2.4. Pirkimo dokumentų 76 punkte nurodoma, kad „Pasiūlymuose nurodytos kainos bus vertinamos litais ir eurai (su PVM)“. Tarnyba Atkreipia dėmesį Įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 23 punktą (redakcija iki 2015-01-01) nurodo, kad pirkimo dokumentuose turi būti „informacija, kad pasiūlymuose nurodytos kainos bus vertinamos litais. Jeigu pasiūlymuose kainos nurodytos užsienio valiuta, jos bus perskaičiuojamos litais pagal Lietuvos banko nustatytą ir paskelbtą lito ir užsienio valiutos santykį paskutinę pasiūlymų pateikimo termino dieną“. Įstatymas nesuteikia teisės nustatyti, kad pasiūlymai būtų vertinami daugiau nei viena valiuta – Litais. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad Perkančioji organizacija gali nurodyti, kad Tiekėjas pateiktą kainą tiek Litais, tiek ir kita ar kitomis valiutomis, tačiau pasiūlymų vertinimas turi būti atliekamas tik Litais (nuo 2015-01-01 įsigaliojusioje Įstatymo redakcijoje - Eurai).

3. Įvertinusi tiekėjų paraiškų ir pasiūlymų vertinimą Tarnyba nustatė, kad:

3.1. Pirkimo dokumentų 76 punkte nurodoma, kad „Pasiūlymuose nurodytos kainos bus vertinamos litais ir eurai (su PVM)“. Komisija savo 2014-11-14 protokolu nutarė kreiptis į Tiekėją prašydama patikslinti pasiūlymą, nes, remiantis 2014-11-12 eksperto – Advokato Kęstučio Verbicko kontora ir partneriai raštu Nr. 14/11 „<...>sumos Litais netiksliai konvertuotos į sumas Eurai“. Tiekėjas 2014-11-18 raštu Nr. 1411/18-5 patikslino savo pasiūlymą. Atkreiptinas dėmesys, kad Tiekėjo 2014-11-10 pasiūlyme Nr. 1411/07-2 ir 2014-11-18 pasiūlymo patikslinime Nr. 1411/18-5 nurodytos skirtingos galutinės kainos Eurai. Manytina, kad galimybė patikslinti kainą taip, kad pasikeistų galutinė pasiūlymo kaina neatitinka Įstatymo 6 straipsnyje įtvirtintų principų, tačiau Tarnyba atsižvelgdama į tai, kad Pirkime dalyvavo vienintelis ūkio subjektas vertina, kad kitų tiekėjų interesai šiuo atveju nebuvo pažeisti. Tarnyba taip pat atkreipia dėmesį, kad Įstatymo 27 straipsnio 4 dalis (redakcija nuo 2015-01-01) numato, kad „Perkančioji organizacija gali prašyti, kad dalyviai paaiškintų savo pasiūlymus, tačiau negali prašyti, siūlyti arba leisti pakeisti pasiūlymo, pateikto atviro ar riboto konkurso metu <...> esmės – pakeisti kainos arba padaryti kitų pakeitimų, dėl kurių pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkantis pirkimo dokumentų reikalavimus“.

4. Viešojo pirkimo, atliekamo gynybos ir saugumo srityje, procedūrų ataskaita pateikta nesilaikant Įstatymo 46 straipsnio 3 dalyje nurodyto termino.

PASTABOS IR REKOMENDACIJOS

Tarnyba, įvertinusi patikrintų pirkimų visumą, dėl pirkimų, kuriuos Perkančioji organizacija vykdys ateityje, teikia tokias pastabas ir rekomendacijas:

1. Perkančioji organizacija Pirkimo Nr. 2 dokumentų 37 punkte numatė, kad „Teikėjai kviečiami pateikti pasiūlymus atskiru pranešimu iki 2014 m. lapkričio 12 d. 10 val. 00 min. (Lietuvos Respublikos laiku). Kvietime nurodomas tikslus pasiūlymų priėmimo terminas: data, valanda, minutė (Lietuvos Respublikos laiku)“. Tarnyba pažymi, kad Įstatymas nenumato pareigos Perkančiajai organizacijai nurodyti vėliausią datą iki kada bus išsiųstas kvietimas pateikti pasiūlymą. Tiekėjų paraiškų vertinimo etapas gali užtrukti ir tokiu atveju, Perkančioji organizacija gali nespėti išsiųsti kvietimų teikti pasiūlymus iki Pirkimo dokumentuose nurodytos datos, todėl Perkančioji organizacija turėtų apsvarstyti ar yra poreikis šios datos nustatymui Pirkimo dokumentuose.

2. Pirkimo Nr. 2 dokumentų 23.2.3 punkte Perkančioji organizacija kėlė reikalavimą, kad „Teikėjas per paskutinius 5 (penkerius) metus, arba per laiką nuo teikėjo įregistravimo dienos (jeigu teikėjas vykdė veiklą mažiau nei 5 (penkerius) metus) yra sėkmingai įvykdęs bent 1 (vieną) panašaus pobūdžio (ID-1 formato saugiųjų dokumentų blankų gamybos) sutartį, kurios vertė yra ne mažesnė nei 1 000 000 Lt / 289 620 Eur su PVM.“ Tarnyba atkreipia dėmesį, kad sprendžiant pagal Perkančiosios organizacijos pateiktuose dokumentuose esančią informaciją, manytina, kad planuojama Pirkimo vertė yra 900 000 LTL su PVM (vieneto kaina iki 90 LTL su PVM, viso perkama iki 10 000 vienetų), taigi Pirkimo dokumentų 23.2.3 punkte keliamas reikalavimas viršija planuojamą pirkimo vertę (su tiekėju sudarytos sutarties vertė yra 835 626,00 LTL). Tarnyba siūlo Perkančiajai organizacijai apsvarstyti ar tikrai norit įsitikinti tiekėjo pajėgumu ir tinkamumu įvykdyti Pirkimo sutartį reikalinga, kad tiekėjas būtų įvykdęs panašaus pobūdžio sutarčių, kurių vertė netgi viršija planuojamą Pirkimo vertę (ir sudarytos sutarties vertę). Pažymėtina ir tai, kad Pirkimo objekto specifiškumo nulemtas poreikis, kad Pirkimo sutartį vykdytų tik pakankamą kvalifikaciją turintis tiekėjas buvo įgyvendintas ir kitais kvalifikaciniais reikalavimais (reikalavimai turėti saugiųjų dokumentų spausdinimo licencijas, įmonės patikimumo pažymėjimą).

3. Pirkimo Nr.1 dokumentų 3 priede (pasiūlymo forma) nurodoma, kad pasų blankų ir diplomatinį pasų blankų kiekiai yra preliminarūs, tačiau Pirkimo dokumentų 14 punkte nurodyti tikslūs kiekiai. Įstatymo 24 straipsnio 6 dalis nurodo, kad Pirkimo dokumentai turi būti be dviprasmybių, todėl jei nurodomas tikslus perkamas kiekis, kitos Pirkimo dokumentų nuostatos neturėtų nurodyti, kad kiekis preliminarus.

4. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad Perkančioji organizacija prašydama tiekėjų patikslinti arba paaiškinti pateiktą informaciją, nurodydavo, kad tiekėjas šią informaciją turi patikslinti arba paaiškinti „kaip įmanoma skubiau“. Tarnyba rekomenduoja nustatyti konkretų terminą, per kurį tiekėjas turėtų paaiškinti arba patikslinti pateiktus duomenis. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad Įstatymas sieja galimybę atmesti tiekėjo pasiūlymą (27 straipsnio 5 dalies 3 punktas (redakcija nuo 2015-01-01)) arba paraišką (32 straipsnio 6 dalis) su aplinkybe, kad tiekėjas nepaaiškino, nepapildė, nepatikslino pateiktų duomenų per Perkančiosios organizacijos nustatytą terminą.

5. Pirkimo Nr.1 dokumentų 26.1.8. punkte ir Pirkimo Nr. 2 dokumentų 23.1.8. punkte nurodyta, kad „<...> Pateikiamas įmonės vadovo, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovo ar tikrinamo juridinio asmens buhalterinę apskaitą tvarkančio kito juridinio asmens darbuotojo, už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų, juos pavaduojančių asmenų ir darbuotojų ar įgaliotų asmenų, kurie dalyvaus rengiant ir teikiant pasiūlymą, bei kurie dalyvaus vykdant įslaptintą sandorį ir kuriems bus reikalinga dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija sąrašas ir leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimas <...>“. Tarnyba atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Paslapčių įstatymas) 34 straipsnio 2 dalies 3

punkte nustatytos sąlygos įmonės patikimumą patvirtinančiam pažymėjimui gauti, apima ir įmonės vadovo ir vyriausiojo buhalterio patikimumą, todėl tiekėjo, kuris turi įmonės patikimumo pažymėjimą, vadovas ir vyriausiasis buhalteris yra patikrinti Paslapčių įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 3 punkto apimtyje. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, o taip pat į tai, kad vadovas arba vyriausiasis buhalteris nebūtinai dalyvaus sutarties vykdymo dalyje, kuri susijusi su įslaptinta informacija, Tarnyba mano, kad nėra tikslinga atskirai prašyti tiekėjo, pateikti dokumentus įrodančius, kad įmonės vadovas ir vyriausiasis buhalteris turi pateikti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija įrodančius dokumentus, kai šie asmenys patikrinami įmonės patikimumo pažymėjimo patikrinimo metu.

6. Tarnyba taip pat atkreipia dėmesį, kad reikalavimas, pateikti darbuotojų, kurie dalyvaus vykdant įslaptintą sandorį, leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, yra netikslus, kadangi Tiekėjo darbuotojams nėra išduodami leidimų originalai. Apie suteiktą teisę Tiekėjo darbuotojams dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija yra išduodamas dokumentas, kuriame pateikiamas tokių darbuotojų sąrašas.

IŠVADOS

Tikrinimo rezultatai atskleidė Perkančiojoje organizacijoje vykdytų pirkimų procedūrų vykdymo netikslumus, neatitikimus Įstatymo nuostatoms.

1. Perkančioji organizacija vykdydama:

1.1. Pirkimą Nr. 1 pažeidė Įstatymo 28 straipsnio 1 dalies, 32 straipsnio 6 dalies ir 46 straipsnio 3 dalies nuostatas;

1.2. Pirkimą Nr. 2 pažeidė Įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 23 punkto, 28 straipsnio 1 dalies ir 46 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Nurodyti pažeidimai esminės įtakos pirkimų procedūrų rezultatams neturėjo.

Perkančiosios organizacijos darbuotojai, atsakingi už viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, organizavimą ir atlikimą bendradarbiavo geranoriškai.

Direktorė

Diana Vilytė

Gynybos ir saugumo pirkimų skyriaus
vyriausiasis specialistas

Danielius Zaveckas

Gynybos ir saugumo pirkimų skyriaus
vyriausiasis specialistas

Eimantas Žilėnas

Su ataskaita susipažino:

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)